

form af lovgrundlag, koncessioner og vedtægter. Analysen viser endvidere, at der er behov for, at Folketinget og offentligheden løbende orienteres om udviklingen i de statslige aktieselskaber. Endelig påpeges det, at det ikke er nogen selvstændig målsætning at sælge aktier i statslige aktieselskaber, selv om private ejerinteresser imidlertid ofte vil gavne virksomheden og brugerne.

Rapporten har givet regeringen et godt grundlag for løbende at kunne vurdere, hvilke offentlige opgaver der mest hensigtsmæssigt kan varetages i selskabsregi. Anbefalingerne i rapporten har således bl.a. ligget til grund for regeringens forslag om etablering af DSB Busser A/S og DSB Rederi A/S. Regeringen har endvidere på baggrund af rapporten iværksat følgende konkrete initiativer i forhold til de allerede eksisterende statslige aktieselskaber:

Regeringen har på finansloven for 1995 givet en samlet beskrivelse af de statslige aktieselskaber. Finansloven har ikke tidligere givet et sådan samlet overblik.

Regeringen har endvidere i januar 1995 fremsat et forslag til ændring af lov om aktieselskaber og lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. Lovforslaget indebærer bl.a., at der stilles samme krav til statslige aktieselskabers ledelse, årsregnskab og informationspligt som til børsnoterede selskaber.

I rapporten »Erfaringer med statslige aktieselskaber« anbefales, at finansministeren giver Finansudvalget en årlig orientering om udviklingen i de statslige aktieselskaber. Jeg forventer i foråret 1995, når selskaberne har offentliggjort deres regnskaber, at orientere Folketingets Finansudvalg om udviklingen i de statslige aktieselskaber.

Spm. nr. S 879

Til finansministeren (6/2 95) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil ministeren redegøre for, om ministeren finder, at der i forbindelse med statens stadig større overførsel af opgaver fra statsforvaltningen til statsaktieselskaber fremover vil være en betryggende indsigt og kontrol med statens aktiviteter for Folketinget såvel som for befolkningen generelt i forhold til offentlighedsloven og forvaltningsloven?«

Begrundelse

I forbindelse med de mange overførsler af opgaver fra statsforvaltningen til statslige aktieselskaber forsvinder en del af Folketingets mulighed for at have indsigt og kontrol med aktiviteterne. På såvel forvaltningslovens som offentlighedslovens område sker der indskrænkninger som en direkte følge af, at en aktivitet overgår fra statsforvaltningen til en selvstændig juridisk enhed ejet af staten.

Spørgeren ønsker derfor ministerens redegørelse for, om denne indskrænkning i Folketingets indsigtsmuligheder og dermed befolkningens mulighed for at kontrollere brugen af statsmidlerne betyder, at der ikke fremover vil være en betryggende indsigt og kontrol med statens aktiviteter. Samtidig ser spørgeren et problem i, at der ikke i et statselskab vil være samme mulighed for aktindsigt jf. offentlighedsloven, som der vil være, når aktiviteten drives som en del af statsforvaltningen.

Svar (14/2 95)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

De senere års udvikling i den offentlige sektor har flyttet fokus for den politiske indflydelse fra detailforhold til fastlæggelse af mål og rammer for den offentlige virksomhed. Ud fra denne styringsbetragtning kan og bør etablering af statslige aktieselskaber betragtes som et naturligt led på vejen fra politisk detailstyring til rammestyring. Ligeledes er det naturligt, at de politisk bestemte mål og rammer for den pågældende virksomhed så vidt muligt bør ligge fast inden etableringen af et statsligt aktieselskab i form af lovgrundlag, koncessioner og vedtægter.

Ved Folketingets og regeringens beslutninger om etablering af statslige aktieselskaber har det indgået som et mål at sikre, at forretningsmæssige hensyn blev varetaget. Samtidig er der sket en nedtoning af den politiske detailstyring. Det forretningsmæssige hensyn hænger ofte sammen med, at selskaberne er i en konkurrence-situation, og at der for visse af selskaberne gælder, at der skal tages hensyn til andre aktionærer.

Statslige aktieselskaber følger de regler, der gælder for private erhvervselskaber. Det følger heraf, at de statslige aktieselskaber – med undtagelse af DONG's datterselskab DANGAS –